

OTSUS

Vaidlustusaja number	87-24/264580
Otsuse kuupäev	30.05.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	AS-i Signaal TM vaidlustus Tallinna Transpordiameti riigihankes „Elektroonsete liikluskorraldusvahendite ost 2023-2026“ (viitenumber 264580) hankemenetlus kehtetuks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, AS Signaal TM, esindaja vandeadvokaat Kristina Laarmaa Hankija, Tallinna Transpordiamet, esindaja Urmas Tammiksaar
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg 1 alusel

- 1. Rahuldada AS-i Signaal TM vaidlustus ning tunnistada kehtetuks Tallinna Transpordiameti otsus riigihanke „Elektroonsete liikluskorraldusvahendite ost 2023-2026“ (viitenumber 264580) hankemenetluse kehtetuks tunnistamise kohta (29.04.2024 käskkiri nr 1.-16/24/5).**
- 2. Mõista Tallinna Transpordiametilt AS-i Signaal TM kasuks välja vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot ja lepingulise esindaja kulud 1535,50 eurot (käibemaksuta).**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 10.07.2023 avaldas Tallinna Transpordiamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Elektroonsete liikluskorraldusvahendite ost

2023-2026“ (viitenumber 264580) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD). Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumused AS Signaal TM, OÜ KIIRWARREN.KL ja TRAFFEST OÜ.

2. 23.08.2023 käskkirjaga nr 1.-16/23/19 tunnistas Hankija OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavaks ja edukaks ning 28.08.2023 käskkirjaga nr 1.-16/23/20 kvalifitseeris OÜ KIIRWARREN.KL. Vaidlustuskomisjoni 29.09.2023 otsusega vaidlustusajajas nr 129-23/264580 tunnistas vaidlustuskomisjon OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsused kehtetuks.

Tallinna Halduskohus jättis kohtuasjas nr 3-23-2246 OÜ KIIRWARREN.KL kaebuse vaidlustuskomisjoni otsusele rahuldamata ja vaidlustuskomisjoni otsuse muutmata. Tallinna Ringkonnakohus muutis osaliselt otsuse põhjendusi, kuid jättis 18.01.2024 otsusega kohtuasjas nr 3-23-2246 (edaspidi Kohtuotsus) OÜ KIIRWARREN.KL kaebuse rahuldamata. Kohtuotsus on jõustunud.

3. Hankija tunnistas 29.04.2024 käskkirjaga nr 1.-16/24/5 (edaspidi Käskkiri) Riigihanke hankemenetluse kehtetuks.

08.05.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) AS-i Signaal TM (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Riigihanke hankemenetlus kehtetuks tunnistamise otsusele.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 14.05.2024 kirjaga nr 12.2-10/87 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 17.05.2024 ja neile vastamiseks 22.05.2024. Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad ja menetluskulude taotluse Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **AS Signaal TM**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija on põhjendanud Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise otsust sellega, et kvalifitseerimise tingimus, mis dubleerib RHAD p-is 5.3 sätestatud vastavustingimust, on kvalifitseerimise tingimusena lubamatu, sest sätestab spetsialistidele töökogemuse nõude. Põhjendus on otsitud, sest Hankija on töökogemuse nõude esitanud RHAD p-is 5.3 vastavustingimusena. Riigihanke tulemustele ei saa omada mingit mõju see, kas spetsialisti töökogemuse nõue on esitatud kvalifitseerimise tingimustes või vastavustingimustes, kuivõrd nõuded on samas sõnastuses.

5.2. Kohtuotsusest ei nähtu, et tingimus on umbmäärane, mistõttu viide Kohtuotsuse p-ile 15 ei ole asjakohane. Kohtuotsuses on antud RHAD p-is 5.3 sätestatud hanketingimuse osas siduv tõlgendus. Kohtuotsuses kinnitati Vaidlustaja seisukohta, et OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuses esitatud spetsialistide nimistut ei saa pärast pakkumuste esitamise tähtaega selgituste teel täiendada uute spetsialistidega ja kuna OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuses nimetatud isik ei täitnud kõiki RHAD p-is 5.3 spetsialistide suhtes sätestatud tingimusi, siis oli Hankija otsus OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavaks tunnistamiseks õigusvastane.

5.3. Kohtuotsus ei saa põhjendada Riigihanke kehtetuks tunnistamist, sest kohus tuvastas, et probleem pole mitte hanketingimustes, vaid Hankija õigusvastases tegevuses OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavuse kontrollimisel. Hankija oleks pidanud jõustunud Kohtuotsust arvestades tunnistama OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse mittevastavaks,

tunnistama edukaks Vaidlustaja pakkumuse ning Vaidlustajaga Riigihankes hankelepingu sõlmima.

5.4. Kuigi Hankijal on lai kaalutusõigus riigihanke kehtetuks tunnistamisel ei saa Hankija tegutseda suvaõiguse alusel. Hankija põhjendused Riigihanke kehtetuks tunnistamiseks on käesoleval juhul otsitud. Hankija ei ole nõuetekohaselt kaalunud Riigihanke kehtetuks tunnistamisel Vaidlustaja subjektiivseid huve.

5.5. Vaidlustaja esitas 17.05.2024 täiendavad seisukohad.

5.5.1. Vaidlust ei saa olla, et Vaidlustaja pakkumus on tunnistatud vastavaks ja Kohtuotsuses ei pidanudki kohus võtma seisukohta Vaidlustaja pakkumuse suhtes. Kui Vaidlustaja pakkumus on vastavustingimuse kontekstis spetsialisti töö nõudele vastav, siis on Vaidlustajal täidetud ka samamoodi sõnastatud kvalifitseerimise tingimus. Otsitud ja asjakohatud on Hankija väited sellest, et Riigihanke raames pakkumuste kontroll ei ole võimalik või Kohtuotsuse järeldused OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavuse kohta takistaks kuidagi Vaidlustaja pakkumuse kontrolli või hanketingimustes esinev puudus laieneb Vaidlustaja pakkumusele.

5.5.2. Arusaamatud on Hankija viited TsÜS sätetele tehingu kohta. Kohtupraktikas on kinnitust leidnud just vastupidine, et tähtaegselt vaidlustamata hanketingimused kui eelhaldusakt on siduv hankija otsuste tegemisel sõltumata sellest, kas hanketingimus ise on õiguspärane või mitte. Käesoleval juhul on hanketingimus spetsialisti töökogemuse kohta igal juhul kehtivalt kehtestatud vastavustingimusena RHAD p-is 5.3, mistõttu ei oma tähtsust Riigihanke läbiviimisele see, et samasuguses sõnastuses on tingimust dubleeritud ka kvalifitseerimise tingimustes. Töökogemuse nõude õiguspärasus vastavustingimuse koosseisus ei ole vaidluse all.

5.5.3. Kuivõrd Vaidlustaja ja OÜ KIIRWARREN.KL olid ainsad pakkujad Riigihankes, kelle pakkumus tunnistati vastavaks, Vaidlustaja pakkumus on jätkuvalt vastavaks tunnistatud ja OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse mittevastavus on Kohtuotsuses tuvastatud, siis on Vaidlustaja ainus pakkuja, kellel on selge perspektiiv Riigihankes hankelepinguni jõuda. Kui Hankija oleks leidnud, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta vastavustingimustele või Vaidlustaja ei vasta kvalifitseerimise tingimustele, oleks Hankija pidanud Riigihankes sellekohase otsuse tegema. Hankija seda teinud ei ole.

6. Hankija, **Tallinna Transpordiamet**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Hankija mõonab, et on rikkunud RHS-is antud volituse piire, kuna ta on RHAD-is kehtestanud nõuded, mis on RHS-iga vastuolus. Nimetatud vastuolu ei ole hankemenetluse käigus kõrvaldatavad ja need vastuolud ei võimalda hanget õiguspäraselt lõpule viia.

6.2. RHS § 101 lg 1 p 6 alusel saab hankija nõuda andmed pakkuja või taotleja, tema juhtide või teenuste osutamise või ehitustööde juhtimise eest vastutavate isikute hariduse ja kutsekvalifikatsiooni kohta, kui need on vastavate teenuste osutamiseks või ehitustööde juhtimiseks vajalikud ja neid andmeid ei kasutata pakkumuste hindamisel. Seega sätestab RHS üheselt, et kvalifitseerimise tingimusena saab nõuda teatud isikute hariduse ja kutsekvalifikatsiooni kohta andmeid vaid juhul, kui hankija vastavaid näitajaid ei hinda eduka pakkumuse väljaselgitamiseks. Hankija on seda nõuet rikkunud, kehtestades RHS § 101 lg 1 p-is 6 kehtestatud nõuded ka pakkumuse hindamise kriteeriumina ja leiab seetõttu, et hanke alusdokumendi nõuded on õigusvastased. Hankijal on keelatud pärast pakkumuste avamist muuta hanke alusdokumendi sisu või anda sellele selgituste või tõlgendustega sisu, mis erineb äratuntavalt kirjapandust (vt Riigikohtu otsus haldusasjas 3-19-1464 p 15).

6.2. Hankija kehtestas nii RHAD p-is 5.3 (pakkumuse vastavustingimusena) kui ka

kvalifitseerimise tingimusena nõude töökogemuse kohta. Kuna vaidlustuskomisjon ega kohtud ei käsitlenud nimetatud rikkumist, peaks Hankija asuma omatahtsi ümber kujundama RHAD p-i 5.3 ja kvalifitseerimise tingimuste sisu. See pole lubatud.

6.3. Hankija juhindub samaväärse regulatsiooni puudumisel RHS-is ja HMS-is tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-st 87, mille kohaselt on seadusest tuleneva keeluga vastuolus olev tehing tühine, kui keelu mõtteks on keelu rikkumise korral tuua kaasa tehingu tühisus.

RHS seletuskirja leheküljel 93 selgitatakse RHS §-i 101 kohta järgmist: „Oluline muudatus võrreldes senikehtinud riigihankeõigusega seisneb selles, et töötajate kogemust ei tohi enam kvalifitseerimise tingimusena sätestada, st seda saab arvestada üksnes pakkumuste hindamise juures eeldusel, et see oluliselt mõjutab hankelepingu täitmise kvaliteeti. Kvalifitseerimise tingimusena saab kogemuse kohta nõude sätestada üksnes pakkujale läbi eelnevate samalaadsete lepingute täitmise.“ Seletuskirjast nähtub, et seadusandja regulatsiooni mõtteks on keelata hankijatel hinnata pakkuja kvalifikatsiooni läbi töötajate kogemuse hindamise.

6.4. Hankija soovib eemaldada keelatud, aga ka mitmeti tõlgendatavad ja seeläbi lihtsalt vaidlustatavad hanketingimused selgemate ja üheselt mõistetavate tingimustega, mida aga hetkeseisuga pole võimalik teha ilma hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseta.

6.5. Vaidlustaja leiab, et Kohtuotsuses on Hankijale selge juhised mitte tunnistada OÜ KIIRWARREN.KL pakkumust vastavaks ja jätta ta kvalifitseerimata ning tunnistada Vaidlustaja pakkumus vastavaks ja edukaks ja kvalifitseerida vaidlustaja. Vaidlustaja eksitab vaidlustuskomisjoni, tõlgendades kohtotsuseid ja kogu kohtumenetluse käiku talle soodsamana. Vaidlustuskomisjon ja kohtud lahendasid esitatud kaebust ega väljunud kaebuse piirest. Seetõttu ei võtnud ega saanudki võtta vaidlustuskomisjon ega kohtud seisukohta Vaidlustaja esitatud pakkumuse kohta, aga samuti mitte RHAD p-i 5.3 ja kvalifitseerimise tingimuste kehtivuse osas. Jõustunud otsuste kohaselt ei tohtinud Hankija kohtute poolt tuvastatud asjaolude põhjal OÜ KIIRWARREN.KL pakkumust vastavaks tunnistada ega teda kvalifitseerida.

6.6. Vaidlustaja viidatud Tallinna Ringkohtu lahend kohtuasjas 3-22-1489 käsitleb hankemenetluses tehtud viga, mis ei saanud mõjutada riigihanke lõpptulemust ega kahjustanud riigihanke läbipaistvust. Käesolevas Riigihankes on vaidlustuskomisjon ja kohtud hankemenetluses tehtud vigu analüüsinud. Hankija seisukohalt on käesoleval juhul tegemist veaga, mis mõjutab Riigihanke lõpptulemust ja kahjustab Riigihanke läbipaistvust. Samas ei ole vaidlustuskomisjon ega kohtud käsitlenud RHAD p-i 5.3 ega kvalifitseerimise tingimuste kehtivust ega andnud seetõttu ka Hankijale vastavasisulist juhist. Asjaolu, et ei kohtud ega vaidlustuskomisjon ei ole analüüsinud RHAD-is pakkujatele kehtestatud kogemuse nõude kehtivust, ei saa mõjutada Hankija õigust hinnata oma hanketingimused üle RHS § 73 lg 3 p-is 6 täheldatud otsuse vastuvõtmisel ka siis, kui riigihanke vaidlustamise tulemusel ei ole vastavat suunist antud.

6.7. Hankelepingu sõlmimisest huvitatud pakkuja ei ole üksnes Vaidlustaja vaid on ka nii OÜ KIIRWARREN.KL kui ka võimalikud muud pakkujad, kes oleksid esitanud pakkumuse hankes, mille tingimused oleksid olnud teistsugused. Hankija viib läbi uue elektrooniliste liikluskorraldusvahendite ostu ja paigaldamise hanke, milles on Vaidlustajal võimalik osaleda võrdsetel alustel koos teiste pakkujatega. Seetõttu ei saa pidada Riigihanke kehtetuks tunnistamist Vaidlustaja huvisid ebaproportsionaalselt riivavaks.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. RHS § 73 lg 3 p 6 sätestab ühe hankemenetluse lõppemise alusena hankemenetluse kehtetuks tunnistamise hankija enda otsusega põhjendatud vajaduse korral omal algatusel. RHS ei sätesta

konkreetsed aluseid, millistel juhtudel on hankija õigustatud hankemenetluse RHS § 73 lg 3 p-i 6 alusel kehtetuks tunnistama. Määratlemata õigusmõiste *põhjendatud vajaduse korral* sisustamisel on nii Euroopa Kohtu kui ka Eesti kohtute praktika siiani tunnustanud hankemenetluse kehtetuks tunnistamise otsustamisel hankija väga laia diskretsiooniruumi. Kokkuvõtvalt on Eesti kohtud olnud seisukohal, et hankemenetluse kehtetuks tunnistamisel on õiguspärane iga kaalutlus, mis on kooskõlas riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega ning on reaalne (Tallinna Ringkonnakohtu otsus 3-18-452, p 13 teine lõik).

Põhjendatud vajadus hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseks võib olla nii hankijast sõltumatu kui ka hankijast tulenev, see ei pea olema kaalukas või oluline (Euroopa Kohtu otsus C 27/98, p-id 23 ja 25), kuid see ei tohi olla meelevaldne.

8. Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamist on Hankija põhjendanud järgmiselt:

- Käskkirjas: [---] *seoses vastuoludega riigihanke alusdokumentides, kuna hanke alusdokumentides toodud kvalifitseerimis- ja pakkumuse vastavustingimustes ja ka hanke täitmise tähtajas (võimatusega teostada töid aastatel 2023-2026) esinevaid ebakõlasid ei ole võimalik kõrvaldada ega hankemenetlust õiguspäraselt lõpule viia. Täpsemad põhjendused on toodud Tallinna Transpordiameti juhataja 08.05.2023 käskkirjaga nr 1.-16/23/9 moodustatud riigihanke komisjoni 19.04.2024 koostatud protokollis;*
- viidatud riigihanke komisjoni 19.04.2024 koostatud protokollis (edaspidi Protokoll): *Hanke alusdokumentides toodud kvalifitseerimis- ja pakkumuse vastavustingimustes esinevaid ebakõlasid ei ole võimalik kõrvaldada ega hankemenetlust seetõttu ka õiguspäraselt lõpule viia. Riigihangete seaduse (RHS) § 101 lg 1 p 6 alusel saab nõuda andmed pakkuja või taotleja, tema juhtide või teenuste osutamise või ehitustööde juhtimise eest vastutavate isikute hariduse ja kutsekvalifikatsiooni kohta, kui neid andmeid ei kasutata pakkumuste hindamisel. § 101 lg 1 p 6 loetelu ei sisalda sõna „kogemus“, mistõttu kvalifitseerimistingimuseks ei saa kehtestada nõuet isiku kogemusele, seda ka RHS § 101 lg 1 p 3 alusel. RHS § 46 lg 3 sätestab, et riigihanke alusdokumentide kohta esitatavad selgitused või selgitamist võimaldavad dokumendid ei tohi sisaldada uut teavet, ilma milleta ei ole pakkumuste esitamine võimalik või muutuksid juba esitatud pakkumused riigihanke alusdokumentidele mittevastavaks või muutuks nende sisu. Selgituste ja selgitamist võimaldavate dokumentide alusel on keelatud riigihanke alusdokumente muuta. Tallinna Ringkonnakohtus on tõdenud käesoleva hankega seonduva vaidluse lahendamisel, et kogemuse nõude osas hanketingimuse on hanketingimuse sõnastus umbmäärane (kohtuotsuse p 15).*

Seega Hankija põhjendab Riigihanke kehtetuks tunnistamise vajadust küll vastuoludega kvalifitseerimis- ja vastavustingimustes, kuid Protokollis esitatust nähtuvalt on Hankija arvates probleemne üksnes kvalifitseerimise tingimus. Hankija ei ole esitanud mis tahes põhjendusi selle kohta, et mõni vastavustingimus oleks õigusvastane, sh on täielikult põhjendamata Käskkirjas esitatud väide, et vastuolu on ka *hanke täitmise tähtajas (võimatusega teostada töid aastatel 2023-2026)*.

9. Protokollist nähtuvalt seisneb Hankija väidetav vastuolu kvalifitseerimise tingimustes selles, et *kvalifitseerimistingimuseks ei saa kehtestada nõuet isiku kogemusele*. Mõeldes, et Hankija selline väide ei ole põhimõtteliselt vale (kvalifitseerimise tingimust ei saa RHS-i kohaselt esitada spetsialisti töökogemusele), ei saa sellest teha automaatset järeldust, et kui Hankija on spetsialistide kogemuse nõude kvalifitseerimise tingimuseks esitanud (praegusel juhul lisaks vastavustingimusele), siis vajab selline viga Riigihankes igal juhul parandamist ja parandamine on võimalik üksnes Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise kaudu. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu.

9.1. Vaidlustuskomisjon on juba otsuse 129-23/264580 p-ides 8.1 ja 8.2 sedastanud, et *Puudub vaidlus, et HD p-is 5.3 sätestatud vastavustingimus (vt p 5.1.1) on samas sõnastuses dubleeritud*

ka kvalifitseerimise tingimusena (hanketeates, hankepassis). Vaidlustuskomisjonile jääb arusaamatuks, miks on Hankija samasisulise nõude kehtestanud Riigihankes kaks korda [---] (teave on esitatud RHAD-is samas sõnastuses ega erine hanketeates ja HD-s) ja nõudele tuleb anda sisu ja eesmärk olukorraks, mis vastab RHS-ile. [---] Esitatud kolme aastase töökogemuse nõue, sõltumata sellest, kas see on üldine või konkreetnes valdkonnas, ei ole nõue vastutavate isikute haridusele ja kutsekvalifikatsioonile RHS § 101 lg 1 p-i 6 mõttes ja nõudele vastavus saab omada iseseisvat eesmärki, aga ka tagajärge, üksnes pakkumuse RHAD-ile vastavuse kontrollimisel. Vaidlustuskomisjon jääb jätkuvalt sellele seisukohale. Samuti on Kohtuotsusega tõendatud, et tegemist oli vastavustingimusega.

Seega kui RHAD-is dubleeritud tingimusel saab olla iseseisev eesmärk ja tagajärge üksnes pakkumuse RHAD-ile vastavuse kontrollimisel, siis asjaolu, et kvalifitseerimistingimusena ei saa kehtestada nõuet isiku kogemusele ei takistanud kuidagi Hankijal Riigihanget läbi viia ja jõuda hankelepingu sõlmimiseni.

9.2. Põhimõtteliselt on õige Hankija väide, et RHAD-i õigusvastasus ei ole pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva saabumist enam kõrvaldatav, kuid vaidlustuskomisjon on seisukohal, et mitmeti mõistetavused, umbmäärasused vm ebaselgused RHAD-is võivad õigustada Riigihanke kehtetuks tunnistamist, kui selle tõttu on tekkinud reaalne olukord, mis objektiivselt seab ohtu hankemenetluse läbi viimise kooskõlas RHS-iga, sh riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega (läbipaistvus, kontrollitavus, võrdne kohtlemine), ja sellise olukorra tekitanud vastuolud ei ole enam ületatavad. Antud juhul see nii ei olnud.

Spetsialistide kogemuse tingimuse täitmine on kontrollitav vastavustingimusena ja asjaolu, et Hankija ei pea sama tingimuse täitmist veel kord kontrollima hiljem kvalifitseerimise tingimusena ei tähenda, et RHAD on selliste ületamatute puudustega, et hankemenetluse jätkamine sellistel tingimustel ei ole võimalik või et pakkujad ei saa sellistel tingimustel Hankijalt objektiivselt eeldada Riigihanke lõpule viimist.

9.3. Hankija väidab vaidlustusmenetluses, et tegemist on veaga, mis mõjutab Riigihanke lõpptulemust ja kahjustab Riigihanke läbipaistvust. Hankija vastusest (ega Käskkirjast ja Protokollist) ei ole mõistetav dubleeriva RHAD-i tingimuse mõju Riigihanke lõpptulemusele ja läbipaistvusele.

Pakkuja spetsialistide kogemuse nõude täitmist tuli pakkujatel Riigihankes igal juhul nõuetekohaselt tõendada ja lõpptulemusel (pärast pakkumuse vastavaks tunnistamist, edukaks tunnistamist, pakkuja kvalifitseerimist ja kõrvaldamata jätmist) peab Hankija soovitatav kogemus edukaks tunnistatud pakkujal (tema spetsialistidel) ka olema. Seoses Hankija väitega, et Hankija on spetsialistide kogemuse nõude kehtestanud RHAD-is ekslikult kvalifitseerimise tingimusena, peab vaidlustuskomisjon vajalikuks märkida, et see asjaolu oleks võinud mõjutada Riigihanke lõpptulemust ja põhjendada Riigihanke kehtetuks tunnistamist juhul, kui Hankija eesmärk kontrollida Riigihankes pakkuja töötajate (spetsialistide) kogemust ei oleks olnud seetõttu üldse realiseeritav, kuid nii see Riigihankes ei olnud – Hankija sai kontrollida spetsialistide vastavust kogemusele esitatud nõuetele pakkumuste vastavuse kontrollimisel (vastavus RHAD p-ile 5.3). Käskkirjast ja Protokollist ei ole ka arusaadav, kuidas saab asjaolust, et Kohtuotsuses on tuvastatud, et Hankija otsus OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavaks tunnistamiseks on õigusvastane (OÜ KIIRWARREN.KL RHAD p-ile 5.3 ei vasta), tuleneda võimalus riigihanke läbipaistvuse põhimõtte rikkumiseks. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et Kohtuotsus iseenesest ei saa põhjendada Riigihanke kehtetuks tunnistamist, kuna kohus tuvastas, et probleem ei ole mitte RHAD-is, vaid Hankija õigusvastases tegevuses OÜ KIIRWARREN.KL pakkumuse vastavuse kontrollimisel.

9.4. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga ka selles, et kui Hankija oleks leidnud, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta vastavustingimustele või Vaidlustaja ei vasta kvalifitseerimise tingimustele, oleks Hankija pidanud tegema Riigihankes sellekohase otsuse, mida Hankija ei ole teinud. Seega ei oma Riigihanke kehtetuks tunnistamise otsuse peale esitatud vaidlustuse

lahendamisel mis tahes tähtsust see, millise otsuse võiks Hankija Vaidlustaja või tema pakkumuse kohta teha Riigihankes tulevikus.

10. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Käskkirjas ja Protokollis esitatud kaalutlused ei ole reaalsed ega põhjenda Hankija vajadust Riigihanke hankemenetlust kehtetuks tunnistada (vastuolu RHS § 73 lg 3 p-iga 6), mistõttu Hankija otsus Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseks (Käskkiri) tuleb tunnistada kehtetuks.

11. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustaja esitas tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kogusummas 1535,50 eurot (käibemaksuta), kokku 8,3 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 185 eurot. Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud vajalikud ja põhjendatud ning need tuleb Hankijalt välja mõista.

Lisaks tuleb Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja mõista vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot.

Hankija menetluskulud jäävad Hankija kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk